

Práva a povinnosti orgánů sociálně-právní ochrany dětí podle zákona o SPOD:

Orgán sociálně-právní ochrany dětí (obecní úřad a obecní úřad obce s rozšířenou působností)

- je povinen poskytnout ohroženému dítěti odpovídající pomoc,
- je povinen na žádost rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu poskytnout jim v rozsahu své působnosti pomoc při výkonu jejich rodičovské odpovědnosti,
- je povinen sledovat nepříznivé vlivy působící na děti a činit opatření k jejich omezování,
- je povinen poskytnout pomoc rodičům po umístění jejich dítěte do zařízení pro výkon ústavní a ochranné výchovy nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (pomoc při uspořádání rodinných poměrů tak, aby umožnily návrat dítěte do rodiny),
- je oprávněn uložit rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu povinnost využít pomoc odborného poradenského zařízení nebo uložit výchovné opatření,
- je oprávněn podávat soudu návrhy a podněty k opatřením týkajícím se výchovy dětí a péče o ně,
- je oprávněn navštěvovat dítě a rodinu (v níž dítě žije) v obydlí a v místě, kde se zdržuje,
- je oprávněn zjišťovat v místě bydliště dítěte, ve školském zařízení, zdravotnickém zařízení, v zaměstnání nebo v jiném prostředí, kde se dítě zdržuje, **jak** rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu o dítě pečují, v jakých sociálních podmínkách dítě žije a jak se dítě chová,
- zaměstnanci OSPOD jsou oprávněni pořizovat obrázkové snímky a obrazové a zvukové záznamy dítěte a prostředí, v němž se zdržuje,
- je oprávněn požadovat sdělení informací potřebných k výkonu sociálně-právní ochrany od státních orgánů, zaměstnavatelů, právnických osob (zejména školská zařízení), od fyzických a pověřených osob a poskytovatelů sociálních nebo zdravotních služeb,
- je povinen na vyžádání poskytnout potřebné údaje soudu, orgánům činným v trestním řízení, správnímu orgánu, orgánu sociálního zabezpečení, orgánu pomoci v hmotné nouzi a státní sociální podpory, státnímu zastupitelství, krajskému úřadu, Probační a mediační službě, obecní policii, pověřené osobě a jiným subjektům určeným zákonem,
- je oprávněn požadovat po rodičích nebo jiných osobách odpovědných za výchovu splnění jejich povinností, a to:
 - spolupracovat s OSPOD při ochraně zájmů a práv dítěte
 - předložit na vyžádání listiny a další doklady a poskytnout nezbytné informace potřebné pro výkon sociálně-právní ochrany
 - umožnit zaměstnanci OSPOD návštěvu v obydlí nebo jiném prostředí, kde dítě žije nebo se zdržuje
 - dostavovat se na výzvu k jednání s OSPOD,
- je oprávněn vést evidenci dětí, jimž je poskytována sociálně-právní ochrana – k těmto dětem vede spisovou dokumentaci,
- je oprávněn zpracovávat vyžádané osobní údaje v rozsahu potřebném pro zajištění sociálně-právní ochrany, a to i takové, které jsou zvláštním předpisem (*zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů*) označeny jako citlivé,

- je oprávněn rozhodnout o zamítnutí písemné žádosti rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte o nahlédnutí do vedené spisové dokumentace, pokud by to bylo v rozporu se zájmy dítěte,
- zaměstnanci OSPOD jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se při výkonu sociálně právní ochrany seznámili (výjimkou je výše uvedená povinnost poskytovat údaje potřebné soudu, orgánům činným v trestním řízení aj.).